

Maysa en Musa en het koekjesmysterie

Over het boek

Auteur: Zanib Mian

Illustrator: Kyan Cheng

Vertaler: Najiba Abdellaoui

Uitgeverij: Volt

Over de makers

Zanib Mian is een Londense auteur. Na een carrière als wetenschapsonderwijzer gooide ze het roer om en richtte een uitgeverij op om meer inclusieve kinderboeken op de markt te brengen. Zo bracht ze de Omarboeken uit die in een tv-serie zal omgezet worden. Haar doel is diverse en representatieve boeken te schrijven die een venster op de wereld vormen. Meer weetjes en boekeninfo op www.zanibmian.com.

Kyan Cheng is eveneens Brits. Ze is illustrator van kinderboeken en wenskaarten.

Verder is ze dol op koken, tijd met familie doorbrengen en in de natuur zijn.

Haar werk kan je zien op www.kyancheng.com.

Korte inhoud

De tweeling Maysa en Musa gaan op uitstap met hun madrassaklas maar Maysa mag niet mee omdat ze altijd in de problemen komt en ondoordacht handelt. Om haar ouders van het tegendeel te overtuigen is ze dan ook vastberaden de bakwedstrijd van de plaatselijke moskee te winnen. Voordat de jury de koekjeskunstwerken kan zien, worden ze echter vernield. Samen met hun buurjongen Norman gaat de tweeling op onderzoek uit. De uiteindelijke dader blijkt een kat te zijn. Maysa lost het raadsel op en zet meteen ook een leugen recht. Zo kan ze toch nog mee op schoolreis.

1. HET VERHAAL

1.1. Cover

Het boek "Maysa en Musa" is een vertaling uit het Engels. Zoals dat gaat bij vertalingen, verandert er dan hier en daar wat. Bespreek eerst de Nederlandstalige cover en vergelijk daarna met de Engelse (zie bijlage).

- Wie staan er op de cover? (Maysa en Musa)
- Wat zie je verder nog? (een eenhoornkoekje en chocolate chipkoekjes, kruimels, een gele en groene achtergrond met pijlen en motieven)
- Hoe zou je deze cover omschrijven? Welke sfeer roept hij op? (vrolijk, kleurrijk, druk, plezierig, grappig, jong...)
- Vind je dat de cover past bij het verhaal? Leg uit. (Maysa is een kleurrijk personage, er gebeurt veel in het verhaal, het is een vrolijk verhaal...)
- Past de titel bij het boek? Motiveer. (namen van de twee kinderen en belangrijkste gebeurtenis die verhaal voortdrijft, het koekjesmysterie)

Vergelijk nu met de Engelstalige cover (zie bijlage).

- Wat valt op? (net dezelfde cover)
- Is er ook een verschil? (ja, de titel)
- Kan je de titel vertalen? (Ontmoet de Maliks, tweelingdetectives; ondertitel: en de koekjesschuldige)
- Hoe klinkt deze titel in het Engels? (vlot door de herhaling van beginmedeklinkers)
- Waarom heeft de vertaler voor een andere titel gekozen denk je? (in het Nederlands klinkt het minder vlot en is het vrij lang)
- Wat vind je van de keuze voor de voornamen van de kinderen als titel?
- Welke voordelen leveren deze op tegenover een vertaling van de originele titel? (kort, ook dezelfde beginmedeklinkers)
- Wat zijn nadelen? (je weet niet meteen dat het om een tweeling gaat, je weet niet dat de kinderen als echte detectives aan het werk zullen gaan in het verhaal)

1.2. Illustraties en vormgeving

In het boek staan heel wat illustraties.

- Hoe zou je ze beschrijven? (duidelijk afgelijnd, zwart-wit, stripachtig)
- Op welke manier passen ze bij het verhaal? (expressief, humor)
- Kan het boek zonder illustraties volgens jou? Waarom wel/niet?
- Wat vind je van boeken met veel tekeningen?

Het boek gebruikt naast illustraties ook verschillende lettertypes en groottes. Neem er bijvoorbeeld pagina 33 of pagina 70 even bij.

- Beschrijf wat je op deze pagina ziet. (tekeningen, vette letters, kleine, grote, dubbele...)
- Waarom gebruikt de vormgever verschillende lettertypes en -groottes? (nadruk, luider, kernwoorden, dialoog...)
- Wat vind je van deze ingrepen?
- Hoe passen ze bij het boek? (druk en snel)
- Ken je nog andere boeken waarin dit gedaan wordt? (Geronimo Stilton, sommige boeken van Marc de Bel)

1.3. Genre

Laat de juryleden het boek met één woord beschrijven. Doe een rondje. Gebruik de volgende zin: "Ik vond dit boek..." Mogelijke woorden: grappig, saai, spannend, droevig, interessant, fantasierijk, ongeloofwaardig, kinderachtig, leerrijk, belerend...

"Maysa en Musa" is opgezet als een serie.

- Kennen de juryleden nog series? (Drakenkamp – ook op de lijst, De keukenprins van Mocano – van de schrijver van Obi en Tito Tapir...)
- Hoe merk je dat dit boek het eerste deel van een serie zal zijn? (koekjesmysterie is veel kleiner en apart gezet, duurt even voor koekjesmysterie meespeelt)
- Wat kenmerkt de serie? (Maysa en Musa hoofdpersonages, mysteries om op te lossen)
- Welke 'zaak' moet de tweeling in deze serie oplossen? (bakwerken zijn vernield voordat de jury ze kan zien)
- Hoe pakken ze dit aan? (als detectives, politieagenten, met nodige humor)
- Maakt dit van het boek een detective? Of zou je een ander label gebruiken?

Opdracht: Koekjesmysterie

MATERIAAL

-
- Haverkoekjes (of iets gelijkaardigs)
-
- Baklijm (te vinden in supermarkt, Hema, Aveve)
-
- Stukken karton om de bouwwerkjes op te zetten en zo te kunnen verplaatsen
-
- Evt. bakdecoratie
-

De tweeling doet mee aan een bakwedstrijd. De baksels worden vernield voor ze gejureerd kunnen worden. Dat is heel jammer. Gelukkig zitten er in de bib / school geen katten en is de jury meteen aanwezig. Breng een grote doos haverkoekjes (of ander droog, plat koekje) mee en baklijm. Eventueel kan je ook extra decoratie voorzien of de juryleden deze laten meebrengen. Verdeel de juryleden in groepjes van twee of drie. Laat ze zelf iets maken met de koekjes. Spreek een tijd af. Daarna worden de bouwwerken op een tafel gezet en mag iedereen 'punten' uitdelen. Gebruik bijvoorbeeld jufstickers of bedenk zelf categorieën zoals "beste ziet-er-echt-uit", "om op te eten", "geen idee wat het is maar het ziet er ingewikkeld uit", ...

Praat nog even na. In het boek is een kat de dader.

- Wie zou er in de bib/school de koekjesbouwwerken kunnen kapot maken?
- Was één van deze opties ook mogelijk geweest in het boek?

1.4. Setting

Elk verhaal speelt zich in een bepaalde tijd en ruimte af. Die zorgen voor een algemene setting die de auteur bewust en onbewust kan gebruiken om het verhaal te vertellen.

- Waar en wanneer speelt dit verhaal zich af? (21e eeuw, grootstad, tijdens de ramadan)
- Welk element uit deze setting wordt extra in de verf gezet? (dat de hoofdpersonages moslims zijn)
- Hoe wordt dat gedaan? (termen worden toegelicht, zoals madrassa, de gebeden en ramadan; wanneer Norman mee komt eten 's avonds worden ook de rituelen daarrond uitgelegd)
- Hoe had de auteur het nog kunnen doen? (verklarend woordenlijstje, niet toelichten maar context laten spreken...)
- Wat vond je van de manieren die in het boek gekozen zijn?

De auteur heeft een missie om inclusieve boeken te schrijven die de diversiteit in de maatschappij weerspiegelen.

- Vond je de setting van het verhaal herkenbaar?
- En wat met de personages?
- Wat is de rol van Norman in het verhaal? (representatief voor multiculturele samenleving, de zeer geïnteresseerde maar onwetende buur)
- Slaagt de auteur in haar missie volgens jou? Waarom wel/niet?

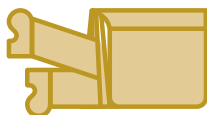
2. VERWERKING

2.1. Thema: Leugens

Maysa mag niet mee op schoolreis van haar ouders. Dat vindt ze helemaal niet leuk.

- Wat vertelt Maysa aan haar vrienden in de klas? (dat ze geen geld hebben om twee kinderen op schoolreis te laten gaan)
- Hoe reageren de vrienden? (verbaasd, geschokt)
- Hoe wordt deze leugen groter? (een van de vrienden vermeldt gokken en Maysa zegt ja, ook al weet ze niet wat dat is)
- Wanneer wordt de leugen echt groot? (als de kinderen het thuis vertellen en de ouders het aan andere volwassenen vertellen)
- Wat gebeurt er? (mensen komen eten brengen, vragen of ze hulp nodig hebben, zijn extra vriendelijk voor de kinderen...)
- Aanvankelijk weten de ouders niet wat er aan de hand is. Wat doen ze als ze doorhebben wat de mensen denken? (ze zwijgen omdat ontkennen net is wat mensen in zo'n situatie doen)
- Hoe voelt Maysa zich? (verschrikkelijk, ze doet nog meer haar best om het mysterie op te lossen, probeert eerst de aandacht van de extra hulp af te houden)
- Hoe wordt het uiteindelijk opgelost? (Maysa geeft de leugen toe aan de imam en daarna aan de hele gemeenschap in de moskee)

- Heb je wel al eens een leugen gehoord die rondging?
 - Hoe kwam toen aan het licht dat het niet waar was?
 - Wat vind je van de oplossing in het boek?
 - In het boek staat ook dat eigenlijk iedereen mee schuldig aan de leugen was omdat niemand zich afvroeg of het klopte en het ging navragen. Ben je het daarmee eens?
 - Wie in het boek had de leugen al veel eerder de wereld uit kunnen helpen?
 - Ken je voorbeelden van leugens of roddels die een eigen leven gaan leiden zijn? (fake news)
 - Waarom is het zo moeilijk om leugens de wereld uit te helpen, denk je?
-

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Bijlage

